

იმერული ბიჭები რა შევიწროებას და გაჭირვებას იძიებენ იმ ხალხისაზე, რომელთანაც მოგაგზავნიყვნად ანუ შეგირვებას დგებან. ამავე საგნის შესახებ კი შემდეგ ფაქტს გავაცნობებენ ერებს:

მთი ვილად ვაჭართან მოსამსახურედ მდგარა პატარა იმერული ბიჭი. მთითი წლებწილი როგორც იყო შეუწყობლობა და რადგან უკეთად ინახავდა, უფროსი თავის „აღსათვისს“, გამოსწორალი, ბატონო, შინ უნდა წვიედო. ბატონს უთქვამს, გედა გავიწრობდები. იმ ბიჭის ხეობის ცალს თაობის ეგრეცხობის კოვებები, თუ სხვა რაღაც წინიებები დაუმალავ და მეორე ვლეს მუხებმა და და უთქვამს: ჩამხარე ყველაფერი და რაღაც გავიწროვდები. ბიჭს უტყბინა კოვებები, არცადა არის... ბატონმა შეუწყნა აწიწილი, აყალ-მაყალი, გავტევერდომა: გავტევერდო და ახლა წასვლას ამირჩიას. წაუყვანია საწყალი ბიჭი და პოლიციისთვის ჩაუბარებიათ... *

მეორე შემთხვევაზე ამგვარივე: ვაჭარსავე, როცა იმერულ შვირისა დაწკარავდა და დანართი უკანაბრის მიკვამა უთხოვინა, თავის დავითზე დაუმალავ და მერე პირიქით დაუწყიათ გამოადგება, რომ წინათვე ვეკანდა შენივთი უკანაბრი მოკეცული, აყსილად დასმულ დავითთან, წილი მომწირად და მდებებს, მაგალითა შესწირე, რომ არ ვიხივით! აწნა რაღაც გამოუაქუსტებია ხელ-ცარიული... *

ჩოქულად ვაჭებებში იწებებან, რომ მდებებს ღენჭინა-ღუნჭინა-ტარაკა-ტარაკის, მოტოლებების მაგივრად ან ღენ, ზრუნტლინი და ან თ სიკატოპოლი-მისიკი უნდა დაინიშნოს... *

მთის აღმანიდელ მცენერის პირი უნდა იყოს ქართველი ხალხისა. ფარანი ჩვენი მახრის უფროსებისა, რომლებიც ქართველები არიან და რომლებსაც „შაშლიანი“ თუ გონიერულად იმარტებულს ამ ვაჭებთი, — გვინიჭებოდა და კეთილად ემსახურებან. ხალხსაც და სხელმწიფოსაც... *

საუბრებში, სასოვლებით ასე არ იქცევა მართლმადიდებელი... ჩა იყო № 62 „შრომის“ დაბეჭდილი ჩემ ვილდონში „პროკურატორის სურათები“ შპს ერთი პირი, არც ერთი ვაჭარი, არც ერთი ადგილი ამ არ იყო ნახსენები! მხოლოდ ზოგიერთი სწავილაღო სურათი აუჭარის სტრეობებისა დახატე. ნუ იტყვი, ვილად ნადაბიჭარს პირაფის უტყვი თავი შემდეგ სიტყვებში: „ერთი თომასისი წლის ბებრესაც სცემს ერთმა ნადიამგებმა“! შეგარდინა... მახრის მწიროვებლობა, და უთქვამს „ჩემზეა ვაჭებში დაწერილი, რადგან ნადამგებერი მე ვარ და თომასისი წლის ბებრესაც მე ესტყეოა და ამას „წილის“ ს მტეხის“ უტირლი დაწერილი... მადათ-ცარიელი მწიროვება ეფლტონი, ნახაბის ადგილი, სადაც მახრის უფროსებ...

ვის აკადემიაში წაიუდგინა თხზულებანი, რომელშიც ატყევის, რომ აღმანიდელი მავსისის ხალხების ტომისანი არიანო, აღმანიდურ ენას დლი მავსისები აქვს განსაკუთრებით ისურვება და ამხაზურ ენებთანო.

ამას წინათ მივლილი იყო გამოართული სასულიერო კონცერტი, რომლის შემოსავლიც დანიშნული იყო იმ საქმისათვის საწავედგობისათვის, რომელიც მაღალ ყოვლადსამღვდელო ეგვარხოვის მიწათის თაონობით, იმართება მივლისში საქართველოს სამღვდლო პირების საქმიანობისათვის. მაგისი ამაკესობა დაბეჭდილის ანგარიშად გეტყობუნებოდა, რომ ამ კონცერტადან სხეუნებულის მიზნის სასარგებლოდ ხარჯს გარდა, შემოსულა 365 მანეთი.

ჩვენ მივიღეთ ამ დღებში სტ. შრომისთვის და სტ. ჩარკვიანისაგან გამოკეცული ანტ. შურტელისა სხეუნი-მოკმედებანი ტრადილია სახელად ანტ. შარკვიანი, რომელიც პატარა ღამას წივად არის გამოკეცული.

მიითარი ტრადილია ჯერ არ წავეთხოვს და ამის გამო ჩვენს აზრს ერთი გამოთქმული ჯერ აგვართობია. მაგრამ ერთის თაობის ვადადგებულსაც მათა იმის სათქმულად, რომ ეს ტრადილია სტეხან წარმოსადგენად არ უნდა იყოს დაწერილი; ამაში გავჩურჩინებებს, სხვათა შორის, ის ვაჭებოვებანი, რომ ტრადილია იოც-რადიო მომქმედი პირია და ამით გარდა კიდევ ვაჭებობი, მახურები, პოლიციის აუტორიტე, ვაჭებობი, დღეგრეხეები, პალატი, ერთის მომქმედის პირის—შარკვის დები, აგრეთვე ავტორები და კანკანია... *

შე არის, რომ იმით მართლმადიდებლის ამოჩინებულ კაცებს აზნაურისა შედამხდლებელი დღეგრეხეები, ახლად, მე ვაგუსწორებელი დაპირადება აზნაურს. ამ ცნებას მასწავლებელიც შარკვის მოსულს; მიღის ჭეხილა, პაი ჩაფრები, პაი შეწრებები—ანაღვლიანი გიბებებში უტყბინებს! მა, თქვამს მასწავლებელი, ნაშრომის ჩემთან რა დავა აქვს! მაგრამ ხართი და თქვით, რომ შვიი დროა მისდების შაი. შედის კობნებში და ერთხელ ეფლტონს, რომელიც კარანდაშით აეკრებოდნენ. ადვილს მასწავლებელს და ვითებება: „მისი დაწერილია“! მისი უფრებში, „შარკვი შენი სოფლად არის!“ ამისთა პირაზეებით ერთხელ. მე რა ვიყო, უტყევა და დიდად მასწავლებელი. თანხაც ვაგეცხდებოდა არ იჯერებოდა, მონადამ დაწერის, რადეკეტოს რომელსაც ამას წინადე ვაგეშა რომელიც და შროსთაებზე და სტ.

მე მე იმე დღესვე შეიკრებ დამწირობებით, რადგან შარი ჭობის ბუღია... შევად მწარსეკლეთან აზნაური კულა, რომელიც თავის პირით ატებებს, რომ მე ეტე...

პეტრბურისი ვაჭებებში იწებებან, რომ ქალაქი შარკვის იქნება დაწერილი პირველი ხარისხის სანაწარმო ვაჭებებში (უჩრავლენი), ბათუმში კი მთავრ ხარისხის სანაწარმო დისტანცია, რომელიც შარკვის სანაწარმო დისტანცია ერებება; პრეტანში იქნება აგრეთვე უკვე ინტენერის ვაჭებებანი. *

მაგისთი „შოროსის“ უკანასკნელ ნომერში დაბეჭდილია შემდეგი ტრადილია: 1 პირლის ვაგზავნილი შოროსი: „მე ერთი თვეა, რაც ბათუმში ხუთი ხომალდი ვაჭებებელი და უკეთად ამანობი ვაგე, ვერ ვაგზავლობ ვაჭებში; ამ ხომალდებში აწეკია მთავრისი და მთავრისი მხარეებისათვის დაწინაურებული 190,000 უფთო ხორხა... *

„მე დაწერილი ხორხის სანაწარმო ამაკრებლობა ღენამ ვაგუტეა ჩამდენიმე პატარა ხომალდი, რომელნიც აქ იყენებ ვაჭებებელი: 17 მარტა ვაგუტეა „მაბუტკა“ და „არონია“; 30-ს „მისონია“ და „ქავილაჩკა“. შვიი ხელის ნაწარმა მათგანში მიმავალი ხალხი ამ ცნად ვეკლა აქ რაზარს.“

ამავე საგნის შესახებ მდებებან იწებებან, რომ რადგან უკეთ ზეჯა არისო და შოთხი და ბათუმში გეკემა; არ მადგებან, ამის გამო მდებებანი: ერთი მდებელია და არც სხვა რამე საქონელი; მათგანში აღარ მადგებანია... *

„შოქოკის“ უწყებების სიტყვით ერთს უმჯობეს მოაზრობის დაწეხებულებში ვაჭარობებს მავსისის ნაშტეკტისი წინადგება, რომ ტელიონის უფრების ამ ნაწილისაგან, რომელშიც მტეხარებები ჩიბების უმ...

მე თომასისი წლის ბებრესაო. ის მისი მაგივრად, რომ სასამართლოს პირში მიეცა; ან შინაურულთადაც მანაც იქეთა; რათა შერები მაგერე უკანაზობას, რათ ვაჭრებენ უველა „კეთილმოიბიჭებს“ რათა შეუბეს საწყალ ხალხს, ან ჩემ თადარიგს ჩათ უკანავე ციტარას“ და სხვა ამის მავსისი პირადება დასყას ამ თაობისა, რომელიც ეს სინაშრები დგე! *

თანხი ხდებებს, რომ მევეტლტარე ვაჭებს მახრის სასამართლოს, რომ გლტებს შედამხდლებელი „წინაზედა უფრებანი“ ის საშინლად წიწამდებება სახელმწიფო წინადმდებელი სთელის იმის დაწერის, როგორც მდებებს მახრის უფროსები თადარიგის ვაჭრებსა; მე და ჩემმა ღმერთმა, ეს სახელმწიფო წინადმდებლობა არ არის... მე ვაგეკეცე ყველასთვის სასარგებლო. მახრის უფროსებისთვის სეკარაოა კაცობრიობათვის გამოსადგელი. მამ საპოლილია რა იყო აქ მასწავლებელი ვაჭებში; რომ მევეტლტარეც ცრუ აზრი ვაგეყვანა, თქვენი დაიბეჭტებდნენ წინადმდებს და ვაგეადგებდა სკეპე. შინ დეკრადნადო, რომ იმან დას...

რავლეთობას მამადინაზობა შეადგენს. ახალი მახრა (შორჩალოს) შესვლელს... *

„გზისკენი“ კონკრეტული

ახალსიმა, 2 აპრილს, მაგალითად მდებარის არეკვადრელი, შეუბლო-შმატი, გიგ-პირის მარტო ვაჭებები; დადგედა აკონი. პირელი დღესვე მრავალ ვაჭებობით და კალბ-ტარებში დაღუფება ბევრ ეგვარსამართლ ტყველებსა კოვებება, განდა სიკეთლ-ტყველი შეტეკვა და მის შესავტერი ცხელი სავარია!

პირისის ნასესებებ დადგება თოველი და ქაბ-ბეტი კარს მოგვიყვანოს ის რომ ზამთრის სუსხ-ერთი დღეები მოგვიყვანოს; ბურეს ზამთრის თოვლი საშარის აქებებან; ახალგაზრდებს ხელები უტემა შეუწყეო; სოფლ კაკონებში სახლებში უცხეწყულია და დღესვე ხეკავებში იტყვია პირის კერა-შეგებებან მოვლდა.

მე ვაგზავლების პირად ყოველი კაცი ახალ უტყარო სიკეთელად მტეხება პირის-სახელებს; თმა უტყბინდა, თუ-ლებში ვაჭებების წყალ-ვაჭარიც ვაჭებება, ბავებში ვაჭარს-ურად უტირლობდა, ღლე-ლოგები უფლადგებდნენ მათა ძველი სიკეთა, ხორკე, ქონი, მოძრაობა, სურთიკი გამოსკელოდეს და ახალი სისხლ-ხორკე, ძალი და სული ჩამაღებოდა, ისე მამაყად, მარად და ცოცხლად იტეკვა კოველი კაცი თავის საქმე-ყოფებზე! ხუდავი დღედაც დღესვე მატელობას ჩიბები ერთს ქალაქის ქეთხ-მეგეფან-სავაჭროებზედა; გამოდან არი სხვა თვის სახლებში მრწყეულენი, დრო-ულინი მამარა, დღედა, კაცი ქალ-...

ღღის ახალსიმა ათავი მარტო... *

წერა; განა მაგერე უნდა მომქმედიოთ! მიტერე წინ სოფლის მასწავლებელი დგას, რომელიცაც უკეთად თუ ეკეთად ახალსიმა ემსხ, ხალხის კეთილ დღეობისთვის შრომობს, — თქვენი იმის დაწმარების მაგიერ, კორებებს-დებობით—იმის წინ ილანძობით!

მე ფართო ქართლში სულ ხუთი მასწავლებელი ვაჭარს, რომლებიცაც ჩვენი ავიცა და კავებე იქეთა; იმის მაგიერ რომ ნება მიეცეთ სწავილაღო პირი ვაჭრებთან, ადმინისტრაციის უსუბილი, იმით პირში ბურთისა ძმობით—კაცობაა! რაც სება დაწერა, იმაზედ იმით ელანძობთ, ციტარებს-სურუბებით... ?!

რა დაწერებს ისეთი ვაჭებში ჩრის ვაგუტეებს ისეთს ნაბეჭდი სიტყვა რომ ამისი გასწორება და ვაჭრებს ვაჭებთივე ნაბეჭდი სიტყვითვე არ შეიძლებადაც... *

შეგე...

